

СУДЖУЦИТЕ

(Чудомир)

При ветеринарния лекар Тровикучков влиза един пълен, влачест чичо, мига с очички и дума:

- Суджучец, господин докторе, говежди суджучец донесох за панаира. От Добрич съм. Имам си документ оттам. От вас позволително искам само за продажба.

- Къде е той?

- Долу е, господин докторе, долу! До халите е, в каруцата.

Тровикучков тръгва бавно по стълбите, спира на площадката и почва да души като куче из въздуха.

- А колкото за стоката, прясна е, господин докторе, прясна е! Преди четири дена собственоръчно и лично съм я приготвил. И на сол е докарана, и на пипер! Другите не слагат, но аз и кимион ѝ турих повечко. Богато нещо е!

Тровикучков доближава колата, души наоколо и пак прави гримаса.

- Да отворя ли чувалите, господин докторе? Ей сегичка! Ще отворя и лично ще ви отрежа парченце! Няма да го избирам. От който се падне. Аз снощи дадох на господин Джакова и на народния представител Двегушев да го опитат и си облизаха пръстите. Уж по едничко, знаете, рекохме да се почерпим, че още по едничко и нали мезето хубаво, сръбнахме си здравичката тримката. Ех, партия, знаете! Няма как! Трябва да се поддържаме.

- Няма нужда да режете - отсича Тровикучков, като забива нос в първия чувал. - Суджукът е развален. Вмирисан е. Ще бъде конфискуван и унищожен.

Топчестият чичо става елипсовиден. Забърборва нещо бързо, размахва ръце, а очичките му святкат, святкат като сачми и пот избива челото му. Оставя каруцата и изчезва бързо.

Тровикучков дава нареждане да се пази каруцата, докато дойде агент от общината с гальота, за да го изхвърлят край града. След това прескача

насреща у Петко Локума да премери температурата на кучето му и пак се връща.

Пред халите го среща председателят на околийското бюро на партията, Джаков.

- Докторе - започва той строго, - стоката, която си конфискувал, е моя и като така, причини за това нямаш. Отвън чувалите могат да понамирисват, защото по-рано са пренасяли цървули, но те не са мои; суджукът е пресен и мой. Освободи го, за да не се усложнява работата в твоя вреда.

- Не мога, господин Джаков! Вмирисан е и според законите...

- Никакви закони! Миризмата е нещо относително и зависи от носа на човека. Ако го бавиш тук, наистина ще се вмирише и ще те държа отговорен. Толкоз!

Джаков тръгва нервно надолу из улицата, а докторът тъпче на едно място и нещо предъвква.

- Господин докторе, господин докторе - писука разсилният, - викат ви по телефона горе!

Тровикучков си избърсва челото, пухти и се качва в канцеларията.

- Ало... Ааа, вий ли сте, господин Двегушев! Е! Да, да, да! Мирише малко, знаете, задушил се е от пътя, но ще видим - дано нещо му се помогне, та да не губи човечецът. Да, да, разбирам, но... Службата, знаете, такваз... законите. Ще видим, ще видим... Довиждане, господин Двегушев, довиждане! Поздравете госпожата, децата...

Тровикучков слиза пак долу и заповядва да се свалят чувалите.

- Извадете всички отвън! Ха, така! Хм, да! Има и здрави между тях. Отделяйте настрани тези парчета, тези, тези и тези там. Така. Достатъчно! Хайде, товари сега и заминавай! Бързай! В два часа всичко да бъде продадено! Чуваш ли! Продадено!

Валчестият чичо се подсмивва скрито и тръгва с каруцата. Тровикучков се обръща към градския агент, който току-що е пристигнал:

- Няма нужда от каруца. Вземи тези суджуци под мишница и да идеш... А пардон! Петре, Петре! Донеси газ! (Разсилният донася газ и ги полива добре.) Ха, сега вземи ги и да идеш отгатак турските гробища, зад говеждия пазар,

да изкопаеш една дупка и да ги заровиш. Дълбоко да ги заровиш, разбра ли? Че цяла чума за града са.

Общинският агент Теньо Шаламанът грабва суджуците, мята се на гальотата и тя се заклатушка като болна от ишиас. Едно дръгливо куче я подгоня, потичва след нея, потичва, но, види се, подушва миризмата, спира до една обелена наполовина акация на тротоара, почесва се и пак се връща назад.

На другия ден ветеринарният лекар Тровикучков пристига в общината, повикан да прегледа един болен кон. В задния двор, където е оборът и жилищните помещения на агентите, се спира втрещен. По ниските стрехи на жилищата, по стълбовете и прозорците навред окачени да съхнат суджуци. Същите суджуци, мазни едни, лъснати, възсурови.

- Шаламан, хей, Шаламан! - изкрясква гневно докторът.

Шаламанът, бос, по долни дрехи, с игла и конец в ръка, изскача из една стая до обора и сбира чинно нозе.

- Какви са тия суджуци?

- Говежди, господин докторе!

- От вчерашните ли?

Шаламанът изпуца иглата и - хък-мък, хък-мък - не може да изхъка нищо.

- Не те е срам да ядеш такова умирисано нещо!

- Аз... аз, господин докторе, а таквоз... През войната ме раниха в носа и не подушвам нищо... Аз... затова ме туриха и до конюшната да спя... Аз, господин докторе... и Юркея яде от тях, и Тончо, и пожарникарите... Те не са ранявани и пак ядоха... таквоз...

- Пфу! Животни! Ами като не подушваш, не ти ли горчи от газта?

- То горчи малко, господин докторе, ама Юркея вика, че в Лузияна пиели газ, кога ги боли корем, а мене ме присвиваше... таквоз. Полза имало, кай Юркея, и аз го послушах. Нали е ходил в Америка.

Докторът забрави за болния кон. Само свари да се прекръсти и бързо излезе.